

Suomâ já Taažâ lává sooppâm Tiänu kuálástemnjuolgâdusâst

Suomâ já Taažâ lává finnim loopân Tiänu kuálástemnjuolgâdusân kyeskee ráđádâlmijd. Finnejum ráđádâllâmpuátusáin viggeh toohâđ máhđulâžžân Tiänu mávsulij luosânaalij iäláskem mutâ siämmást tuárjuđ sâmmilii kuálástemkulttuur já ton jotkuuvâšvuodâ.

Kuálástemnjuolgâdus lii ive 2017 čonnum Tiänu kuálástem SOPâmuš lahtos, mii peividuvoo 5-7 ive kooskâi. Uđđâ njuolgâdusâst čonâččii Tiänu luosâpivdo suovvâm čovgâdubboht luosânaalij jyehti-ivvááš tilán, mutâ eres kyelišlaajâi pivdomáhđulâšvuodah puáraniččii.

Tááláá kuálástemnjuolgâdus háarán merhâšitteemus nubástusah kyeskih luosâpiivdon. Tiänu luosânaalij hiäjus tile tiet luosâpiivdon iävtutteh njuolgâdusâid ceehij mielđ, luosânaalij tilán vuáđuduvvee pivdemnáál pajjeelpáácu mielđ. Pivdoäigi ličij kuálástempaajeest tain ohoin, kuás nanosumos luosânäälh kuárnjuh Tiänun. Pivdemnáál suovvum luosâmeeri meriduuččij Tiänujuv čuávum- já tutkâmjuávhu toohâm luosânaalij čuávum vuáđuld jyehti ive ráđádâlmijn soppum tiätumere mielđ. Uđđâ kuálástemnjuolgâdus tovâččij meid ovtâskâs tábâhtusâin máhđulâžžân pivdolve miedettem máttâáttâs tâi kulttuur vuáđuld tiileest, mast pivdemnáál pajjeelpáácu ij lah ige kuálástem pyevti suovvâđ. Meid máhđulâšvuodâ uásálistiđ sâmmilij ärbivuáváláid luosâpivdovuovvijđ pyerediččii sierâ uásálistemluuvijn.

Uđđâ kuálástemnjuolgâdus pyeredičij merhâšitteht máhđulâšvuodâid pivdeđ eres kyelišlaajâid ko luosâ, tego merâkuávžur, suávvil já šaapšâ. Meid Tiänun jyehti nube ive valjeest vajâldeijee vieresšlaajâ ruoššâluosâ pivdomáhđulâšvuodâid pyerediččii. Eres šlaajâi pivdo ovdedem ulmen lii pajjeentoollâđ já ovdediđ Tiänuleevi kuálástemkulttuur já kuálástemmâđhâšem máhđulâšvuodâid vijdâsubboht ko tuš luosâpivdo.

– Tâäl juksum ráđádâllâmpuátus lii tehálâš lăvkki Tiänu áinoošlajâsij luosânaalij iäláskitmist. Tile lii lamaš vaigâđ sehe luosânaalij já sâmmilii kuálástemkulttuur uáinust. Tâäl mij lep peessâm siev čuávdušan, mon tehálâš uáassin lii Tiänu eres šlaajâi kuálástem ovdedem, iätâ Suomâ ráđádâllâmairâskode saavjodetteijee **Vesa Ruusila**.

Ráđádâlmeh kuálástemnjuolgâdus uđâsmitmân vuolgii joton Taažâ algust ive 2020. Ráđádâllâmprooses ääigi Tiänu luosânaalij tile hiäjusmui vuáimálávt, mon tááhust ráđádâlmeh pištii kuhheeb ääigi já lijiii vaigâduboh. Sämitigge já Tiänu kyelituálukuávu iäránáin ráđádâllâmprosesist juovlâmáánust 2022. Prooses ääigi Sämitiggijn láá kuittâg ráđádâllâm Sämitiggelaavâ 9 § miäldásávt.

Uđđâ kuálástemnjuolgâdus lii rahtum čiččâm ihheen, já lii tãrguttâs ete tot puátá vuáimán ive 2024 kuálástempaje aalgâ räi, ovdil tááláá kuálástemnjuolgâdus vyeimistorroomääigi nuuhâm. Čuávuvâžžân táátuh ráđádâllâmpuátusist ciäkkámušâid sehe Suomâst já Taažâst. Ciäkkámušâid puáhtá adelid 8.9.2023 räi. Suomâst kuálástemnjuolgâdus váátá vala ovdâskode tuhhiitem vâi puátá vuáimán.

Lasetiäđuh:

Vesa Ruusila, pivdotuáluneuvos, eennâm- já meccituáluministeriö
p. 0295 162 051, ovdânommâ.suhânommâ(at)gov.fi